

معاونت درمان

دستورالعمل

مراقبت، میکسیری و درمان بیماران کاندید پیوند سلولهای بنیادی خونساز

اهداف کنندگان و کارکنان، بخشهای پیوند

تنظیم و تدوین:

مرکز تحقیقات هماتولوژی، انکولوژی و پیوند سلول های بنیادی (HORCSCT)

بهار ۱۳۹۹

توصیه های لازم برای دریافت کنندگان پیوند سلول های بنیادی خونساز:

دریافت کنندگان پیوند، در صورتی که علائم بالینی COVID-19 را ندارند و سابقه تماس با فرد مبتلا را هم نداشته اند توصیه می شود:

- بیمار حداقل از ۱۴ روز قبل از منزل خارج نشود.
- پیش از بستری آزمایشات CBC Diff, CRP و نیز تست COVID-19 به روش PCR انجام شود.
- حداقل ۴۸ ساعت پیش از شروع رژیم آماده سازی پیوند نیز تست COVID-19 به روش PCR تکرار شده و از منفی بودن آن اطمینان حاصل شود.
- دریافت کنندگان پیوند، در صورتی که علائم بالینی COVID-19 را دارند یا سابقه تماس با فرد مبتلا را داشته اند لازم است:

- سی تی اسکن فکسه سینه و تست COVID-19 به روش PCR انجام شود.
- بیماران کرونا مثبت، در صورتی که بیماری زمینه ای آنها خطر پیشرفت دارد از قبیل Acute leukemia و High-grade lymphomas تا زمانی که علائم بالینی کاملاً بهبود یافته و دو تست PCR منفی به فاصله یک هفته داشته باشند، لازم است پیوند مغز استخوان آنها به تعویق افتد.
- بیماران کرونا مثبت، در صورتی که بیماری زمینه ای آنها Low Risk است، لازم است پیوند مغز استخوان آنها حداقل سه ماه به تعویق افتد.
- در بیمارانی که در معرض تماس با افراد مبتلا بوده اند اما تست PCR آنها منفی و سی تی اسکن فکسه سینه نرمال است؛ شروع رژیم Conditioning باید ۱۴ روز پس از آخرین تماس به تعویق افتد و یک روز قبل از شروع رژیم درمانی تست PCR ارسال شده و منفی باشد.
- توصیه می شود پیوندهای اتولوگ مغز استخوان غیروارثانس شامل موارد زیر تا پایان پاندمی COVID-19 به تعویق افتد:
 - بیماران مولتیپل میلوم در CR
 - بیماران لنفوپرولیفراتیو Low-grade
 - پیوند اتولوگ در Solid tumors به عنوان درمان Consolidative
 - بیماران غیر بدخیم

توصیه می شود پیوندهای آلورژیک مغز استخوان شامل موارد زیر تا پایان پاندمی COVID-19 به تعویق افتد:

- پیوندهای آلورژیک مغز استخوان از اهداکنندگان بانک های غیرخویشاوند خارجی
- پیوندهای آلورژیک مغز استخوان از اهداکنندگان بانک های غیرخویشاوند خارجی و داخلی بیماران با بیماری زمینه ای غیر

بدخیم ازجمله بیماران مبتلا به بیماری تالاسمی ماژور

توصیه های لازم برای اهدا کنندگان پیوند سلول های بنیادی خونساز:

- در اهدا کنندگان پیوند سلولهای بنیادی که علائم بالینی COVID-19 را ندارند و سابقه تماس با فرد مبتلا هم نداشته اند توصیه می شود:

- از ۸۲ روز قبل از اهداء، توصیه های بهداشتی از جمله فاصله گذاری اجتماعی را رعایت نمایند.
- یک روز قبل از شروع رژیم Conditioning تست PCR از دهنده چک شود و از منفی بودن آن اطمینان حاصل شود.

- در اهدا کنندگان پیوند سلولهای بنیادی که علائم بالینی COVID-19 را دارند و سابقه تماس با فرد مبتلا داشته اند لازم است:

- سی تی اسکن فکسه سینه و تست COVID-19 به روش PCR انجام شود.
- اهدا کنندگانی که در معرض تماس با افراد مبتلا بوده اند اما تست PCR آنها منفی و سی تی اسکن فکسه سینه نرمال است؛ در صورتیکه ۱۴ روز از آخرین تماس آنها گذشته است و یک روز قبل از شروع رژیم Conditioning ، تست PCR آنها منفی باشد؛ امکان اهدای سلول بنیادی را دارند.
- اهدا کنندگان کرونا مثبت، حداقل به مدت سه ماه پس از بهبودی علائم امکان اهدای سلولهای بنیادی را ندارند.
- در صورت اورژانس بودن پیوند مغز استخوان و عدم دسترسی به دهنده مناسب دیگر با شرایط زیر می توان از دهنده فوق جهت اهداء استفاده نمود:

- سابقه بیماری شدید تنفسی نداشته باشد و
- حداقل ۸۲ روز بدون علامت باشد و
- تست PCR منفی شده باشد.

توصیه های لازم برای همراهان دریافت کنندگان پیوند سلول های بنیادی خونساز:

- بیماران در زمان بستری در بخش پیوند نباید همراه داشته باشند مگر به تشخیص پزشک معالج.
- در صورت نیاز به وجود همراه، باید قبل از ورود به بخش پیوند، تست PCR منفی داشته باشد.
- همراهان با علائم مشکوک به COVID-19 نمی توانند وارد بخش پیوند شوند و میبایست بر اساس دستورالعمل کشوری برای تشخیص و درمان بیماری COVID-19 با آنها برخورد شود.

- در صورتیکه همراهان، سابقه تماس با افراد مبتلا داشته باشند؛ باید حداقل ۱۴ روز از آخرین تماس آنها قبل از ورود به بخش پیوند گذشته باشد و تست PCR آنها منفی باشد.
- تبصره: جهت همه دهندگان و گیرندگان پیوند در صورت در دسترس بودن تست سرولوژی به روش الیزا انجام تست صورت پذیرد.

توصیه های لازم برای کارکنان بخش پیوند سلول های بنیادی خونساز:

- آماده سازی بخش پیوند جهت بستری بیماران پیوندی باید توسط مواد ضدعفونی کننده با پایه الکلی صورت گیرد.
- در صورتیکه کارکنان بخش، علایم بیماری COVID-19 را داشته باشند یا در معرض تماس با افراد مبتلا باشند باید در اسرع وقت بخش را ترک نمایند و بر اساس دستورالعمل کشوری برای تشخیص و درمان بیماری COVID-19 با آنها برخورد شود.
- کارکنان بخش پیوند باید تست COVID-19 به روش PCR را حداقل هر دو هفته یکبار انجام دهند.
- توصیه می شود کارکنان بخش پیوند تست سرولوژیک COVID-19 را نیز انجام دهند.

اقدامات بعد از پیوند سلول های بنیادی خونساز:

- بیماران باید اقدامات بهداشتی پیشگیرانه را بر اساس دستورالعمل کشوری شامل بهداشت دستها، ایزولاسیون خانگی، حفظ فاصله اجتماعی و ... را بطور کامل آموزش ببینند و بر رعایت آنها تاکید گردد.
- به جهت پیشگیری از میزان ابتلای بیماران از طریق کاهش مراجعات غیر ضروری، توصیه می شود آموزش های لازم و اطلاعات کافی در خصوص نحوه برقراری ارتباطات غیر حضوری اعم از تلفنی یا شبکه های اجتماعی با مراکز پیوند در زمان ترخیص صورت پذیرد تا از مراجعات غیر ضروری بیماران کاسته شود.

تشخیص و درمان COVID-19 در بیماران پیوند شده با سلولهای بنیادی خونساز:

- برای بیماران با علایم عفونت تنفسی فوقانی و تحتانی یا سابقه تماس با فرد مبتلا به COVID-19 باید تست به روش PCR و همچنین سی تی اسکن قفسه سینه انجام شود.
- تست لاواژ برونکوالولار به صورت روتین در فرد با تست PCR مثبت برای COVID-19 توصیه نمی شود مگر در مواردی که شک به عفونت همراه وجود داشته باشد.
- در صورت ابتلای بیماران به ویروس کرونا، درمان میبایست بر اساس پروتکل کشوری صورت پذیرد.
- لازم است درمان ایمونوساپرسیو جهت پروفیلاکسی GVHD در بیماران پیوند شده با سلولهای بنیادی خونساز، در صورت ابتلا به کرونا ادامه یابد.

منابع:

1. COVID-19 rapid guideline: hematopoietic stem cell transplantation NICE guideline [NG164] Published date: 01 April 2020.
2. EBMT; 2020 [updated 03/30/2020]. Available from: <https://www.ebmt.org/sites/default/files/2020-03/EBMT%20COVID-19%20guidelines%20v.5.1%20%282020-03-30%9.pdf>
3. Interim guidelines for covid-19 management in hematopoietic cell transplant and cellular therapy patients Version 1.1 March 9, 2020. Available from: https://higherlogicdownload.s3.amazonaws.com/ASBMT/a1e2ac9a-36d2-4e23-945c-5118b667268/UploadedImages/COVID19_Interim_Patient_Guidelines_3_9_20_V2
4. A possible role for single dose hydroxychloroquine for prevention of lethal coronavirus infection Süalp Tansan, Available from: <https://tansan.com.tr/a-possible-role-for-single-dose-hydroxychloroquine-for-prevention-of-lethal-coronavirus-infection>
5. Ministry of health and education, office of Community Nutrition Improvement “Nutrition and preventing the new corona virus”. 2020 Feb. Available from: <http://health.behdasht.gov.ir/index.jsp?fkeyid=&siteid=435&pageid=58559&catid=298&dview=1314>
6. Advice on the use of masks in the community, during home care and in healthcare settings in the context of the novel coronavirus (2019-nCoV) outbreak. Geneva: World Health Organization; 2020. Available from: [https://www.who.int/publications-detail/advice-on-the-use-of-masks-in-the-community-during-home-care-and-in-healthcare-settings-in-the-context-of-the-novel-coronavirus-\(2019-ncov\)-outbreak](https://www.who.int/publications-detail/advice-on-the-use-of-masks-in-the-community-during-home-care-and-in-healthcare-settings-in-the-context-of-the-novel-coronavirus-(2019-ncov)-outbreak).
7. Ministry of health and education, “Flowchart for diagnosis and treatment of COVID-19 in outpatient and inpatient settings in Iran”. 2020 Mar 13. Available from: http://medcare.behdasht.gov.ir/uploads/%D%86%9D%8B%3D%8AE%D87%9_%D%8B%3D%8%9%8D85%9_%D%81%9D%84%9D%88%9DA%86%D%8A%7D%8B%1D%8AA.pdf.